

n°. 3967, een beslissing heeft gegeven, geheel gelijk aan die van de Rechtbank te Breda, welke de heer BRUINSMA citeert. Dit arrest werd gewezen in afwijking van het gevoelen van den advocaat-generaal RÖMER. De Hooge Raad neemt aan en grondt dit op de bedoeling van het voorschrift en de verdere bepalingen der wet, dat art. 6 der wet van 1865 slechts een zeer summiere opgave van de waarneming der ziekte vordert, doch dat in de meest beknopte kennisgeving van een dergelijke waarneming eenige aanwijzing omtrent den persoon bij wien en de plaats waar de ziekte is waargenomen niet mag ontbreken.

Een latere beslissing is mij niet bekend.

Ik voor mij acht het arrest van den Hoogen Raad niet onjuist. Het is volkomen waar, de woorden van art. 6 en van art. 16 der wet van 1872 spreken alleen van een kennisgeving van de waargenomen ziekte en indien men zich streng aan die woorden wil houden, zou men van den geneesheer niets meer kunnen vorderen dan het bericht: ik heb die of die ziekte waargenomen. Intusschen met zoodanig bericht zou weinig of niets zijn aan te vangen en daarom moet wel worden aangenomen dat de wetgever een kennisgeving bedoeld heeft als de Hooge Raad vordert. In geen geval zou naar mijn meening kunnen worden volgehouden dat de medicus, die zijn mededeeling inricht zocals de Hooge Raad haar noodig verklaarde zich schuldig maakt aan overtreding van art. 272 Str."

Op grond van het bovenstaande moet ik dus wel mijn meening wijzigen en toegeven, dat de medicus door de wet verplicht wordt, de woonplaats van den lijder aan een besmettelijke ziekte op te geven. VAN DER WEYDE.

SPITSVONDIGHEID OF NIET?

Het is niet mijn schuld, dat het volgende veel heeft van een taalkundig lesje; het blijkt noodig te zijn, nu Dr. HALBERTSMA mij met groote hoofdletters voor de oogen spiegelt, dat ik iets heel gewichtigs zou hebben weggelaten.

De zin: wat in die uitoefening als geheim mij is toevertrouwd of ter mijner kennis is gekomen, is een samenstelling van twee afzonderlijke, min of meer als tegenstelling bedoelde zinnen; de uitdrukking „als geheim” een oogenblik ter zijde latende, heeft men:

I. wat in die uitoefening mij is toevertrouwd;

II. wat in die uitoefening ter mijner kennis is gekomen.

In den eersten zin wordt verondersteld als actief deel, een handelend persoon, de lijder of zijn omgeving, die iets toevertrouwt aan het passieve deel, in casu mij, den geneeskundige.

„Toevertrouwen” zelf sluit reeds „het geheim” in zich, het beteekent mededeelen in vertrouwen; vertrouwelijk, confidentieel, geheim boven een brief bijv. zijn woorden van gelijke beteekenis.

De bijvoeging van „als geheim” bij „toevertrouwen” is dus eigenlijk een pleonasme en af te keuren (*legem brevem esse oportet*), omdat zij de beteekenis van „toevertrouwen” verlaagt tot meer eenvoudige handelingen als: mededeelen, openbaren enz., waarbij al of niet „als geheim” op zijn plaats is. Doch hoe dit zij, de wetgever heeft gemeend, dat ook iets *niet als geheim*

kan worden *toevertrouwd* door een patiënt of zijn omgeving aan den geneesheer, en dit behoeft de laatste niet te verzwijgen.

In den tweeden zin treedt de lijder of zijn omgeving niet op als handelend persoon; *iets komt ter mijner kennis in de uitoefening der praktijk*; door onderzoek en waarneming derhalve mijnerzijds, door middel van het gezicht, het gehoor of het gevoel; ik zelf ben het actieve deel, de lijder en wat er bij behoort is slechts het object. Alles wat ter mijner kennis komt is dus mijn persoonlijke ervaring, mijn eigen ontdekking; hoe kan daarbij nu sprake zijn van al of niet *als geheim*? Door welke omstandigheden of door wien zou dit geheim moeten worden bepaald; toch niet door de individueele opvatting van den geneeskundige; er zou dan misschien bij enkelen van geheimhouding nimmer sprake zijn. Of door den aard van de lichamelijke stoornis, die bij het onderzoek ontdekt is? Wie zal de grenzen aangeven? Of moet de ouderwetsche bepaling van „geheime ziekten”, als uitsluitend geslachtsziekten bedoelende, hier tot richtsnoer worden genomen?

De beteekenis van het woord „toevertrouwen” beperkend tot: mededeelen of openbaren, kan men, ik zeide het hierboven, met eenigen goeden wil nog onderscheid aannemen tusschen toevertrouwen als geheim en niet als geheim; maar elk beproeve door een omschrijving of door voorbeelden het onderscheid te doen hooren tusschen: iets dat als geheim of niet als geheim ter mijner kennis is gekomen, en hij zal zelf inzien, dat al moge het taalkundig niet ongeoorloofd zijn „als geheim” ook op den tweeden zin te betrekken, dit redekundig niet aangaat, omdat het onzin ten gevolge zou hebben.

Iets komt door omstandigheden ter mijner kennis; dit kunnen zijn: mededeelingen van anderen, dan echter treedt niet deze, maar de eerste zin op den voorgrond, want het is toevertrouwen, of het zijn handelingen mijnerzijds, maar dan ook is er niets of niemand waardoor het geheim of niet-geheim kan worden bepaald.

In den veelbesproken eed behooren dus de woorden „*als geheim*” alleen en uitsluitend bij het eerste gedeelte der aanhaling van Dr. HALBERTSMA en staat er in het tweede gedeelte duidelijk: dat ik aan niemand zal openbaren wat in die uitoefening . . . ter mijner kennis is gekomen.

23 Oct. 1904.

Dr. G. W. BRUINSMA.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officieele verslagen, enz.

Staatsbegrooting 1905. Departement van Marine.

Voorgesteld wordt gedurende een jaar een proef te nemen met een gewijzigde voeding aan boord der oorlogschepen. De jenever als dagelijksche en extra verstrekking wordt afgeschafft en in plaats daarvan koffie en suiker gesteld. De inrichtingen tot het bereiden van spijzen zullen geleidelijk worden gewijzigd en vernieuwd, ten einde zooveel mogelijk het vleesch te doen braden en aardappelen, vleesch en groenten ieder afzonderlijk toe te dienen, in plaats van zooals tot nu toe door elkaar gestampt. Zooveel mogelijk zal ook in zee versch vleesch worden verstrekt. Ontbraken er verleden jaar